

skeligt at faa Ejere til at leje ud til Aandssvageanstalter. Altsaa, allerede nu er der i høj Grad Trang til at skaffe Bygninger til Veje for de Asylister, som allerede findes der. Men dertil kommer, at der er en ganske overordentlig stor Pladsmangel.

Den Gang Lovforslaget om de Kellerske Anstalter var fremkommet her, oplystes det, at der fandtes omtrent 4,000 aandssvage her i Danmark, men Forholdet er heldigvis det, at Halvdelen eller endogsaa mere, Flertallet af dem, kunne blive i deres Hjem, og at en meget stor Del af dem ønsker Forældrene at beholde i deres Hjem, saa at det dog bliver et Mindretal, som det er nødvendigt at anbringe paa Anstalterne. Men mellem dette Mindretal er der rigtig nok en stor Del, hvis Tilstand er saaledes, at de ere en ganske overordentlig stor Plage og Ulykke for de Hjem, hvor de findes, og det gælder særlig da, naar det er aandssvage, fattige Børn, der leve i fattige Hjem, hvor Forældrene ikke have Raad til at træffe de til Dels kostbare Foranstaltninger, der maa træffes, naar de aandssvage skulle være Genstand for en nogenlunde god Pleje. Jeg antager sikkert, at særlig en stor Del af de ærede Medlemmer af Landstinget, som høre hjemme paa Landet, ville være vel kendte med dette, hvilken Ulykke et saadant aandssvagt Barn kan være for et fattigt Hjem, og hvad der gælder paa Landet, gælder ogsaa i Kjøbenhavn blandt fattige Familier. Nu er Forholdet i Øjeblikket dette, at der er omtrent 150 aandssvage af den Art her i Landet, som ere antagne til Optagelse paa de to selvejende Institutioner, som vi have, nemlig Gl. Bakkegaard med Ebberødgaard og de Kellerske Anstalter, men de kunne ikke optages, fordi der mangler Plads, og det uagtet man fra Anstalternes Side har gjort alt muligt for at skaffe Plads og har fyldt Anstalterne saaledes, at det i høj Grad grænser til Overfyldning. Professor Keller, som med stor Energi og Dygtighed leder denne Sag, har baaret sig saaledes ad af Hensyn til denne Pladsmangel, at de arbejdsføre sørger han for, saa snart de kunne bringes saa vidt, at de kunne være uden for Anstalterne, at faa anbragte i private Hjem for derved at skaffe Plads til de ny, men trods dette er der Trang til 150 ny Pladser. Af Hensyn til denne Udvidelse, som saaledes er paatrængende nødvendig, og af Hensyn til de før skildrede Forhold, har man allerede i et Aarstid haft en saadan Udvidelse under Overvejelse, og der har der været forskellige Planer fremme. — Den første Plan var

den, at man skulde bygge ny Bygninger ude paa den Ejendom, som Anstalten altsaa ejer, Lillemosegaard, men der var forskellige Vanskeligheder. Jeg skal her omtale, at der bl. a. blev fremhævet af to Medlemmer af Direktionen, at det vilde være uheldigt at lægge Udvidelsen i Nærheden af Fæstningsværkerne. Jeg omtaler det kun for med det samme at sige, at det er noget, som ikke har haft den mindste Indflydelse paa min Stilling til Sagen, idet jeg straks har erklæret, at jeg ikke tog noget som helst Hensyn til denne Betænkelse. Men derimod var der Betæneligheder af en ganske anden Art, bl. a. og navnlig den Betænkelse, at Arealet derude er for lille. Der findes kun en 30—40 Tdr. Land, og naar disse Anstalter skulle bygges hensigtsmæssig, saa maa der være Plads tilstrækkelig til at sondre de forskellige Afdelinger fra hinanden. Jeg skal i saa Henseende gøre opmærksom paa, at det er Synd mod en stor Del af Alumnerne, som ikke lide af epileptiske Anfald eller Krampe, at de skulle være saa nær, at de faa alt det at se, der finder Sted i den Afdeling, hvor de Stakler findes, der lide deraf. Der er fremdeles et andet Hensyn, der nødvendig maa tages, det er Hensynet til, at mandlige og kvindelige Asylister skilles saaledes fra hinanden, at de ikke faa det mindste med hinanden at gøre. Derfor maa man sige, at Arealet derude hverken er stort nok eller efter dets hele Beliggenhed tilstrækkelig egnet til at rumme saa stor en Anstalt. — Man tænkte saa paa at købe en Ejendom i Nærheden. Der var Vanskeligheder, og saa kom der tillige noget andet op. Der kom nemlig dette op, at man mere og mere blev klar over, at der var et Hensyn, som absolut burde tages med ved Anlæget af saadanne store Anstalter. Det er i den allernyeste Tid blevet mere og mere klart for de Læger, der beskæftige sig med denne Sygdom, at det er i den allerhøjeste Grad af Betydning for disse Stakler, der skulle være der, at de komme til at bo i Nærheden af Stranden, saaledes at der bliver Adgang til Strandbade for dem, der kunne bruge dem, og saaledes, at der i hvert Fald er Adgang til Strandluft. Det har vist sig paa de forskellige Anstalter i andre Lande, at man ikke har skyet at bringe endogsaa meget store Ofre i saa Henseende. I England er der af en stor Del af de Anstalter, som findes der, bygget særlige Anstalter ved Stranden, for at de kunne overføre en Del af deres Alumner dertil. Under disse Omstændigheder maatte jeg efter de Op-